

ספרי' – אוצר החסידים – ליובאוויטש

התוועדות

כבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

ש"פ וילך, שבת שובה, ה' תשרי, ה'תשל"ה

יוצא לאור לש"פ וילך, שבת שובה, ה' תשרי, ה'תשפ"ב

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים ושתים לבריאה

שנת המאה ועשרים להולדת כ"ק אדמו"ר זי"ע

בס"ד.

פתח דבר

לקראת ש"פ וילך, ה' תשרי ה'תשפ"ב, הננו מוציאים לאור חלק מהתוועדות ש"פ וילך, ה' תשרי ה'תשל"ה, הנחה בלתי מוגה.

*

בתור הוספה — מכתבים (תדפיס מכרכי אגרות קודש שמכינים עתה לדפוס).

*

ויה"ר שנזכה תיכף ומיד ממש לקיום היעוד "הקיצו ורננו גו'", ומלכנו נשיאנו בראשם, וישמיענו נפלאות מתורתו, "תורה חדשה מאתי תצא".

ועד הנחות בלה"ק

מוצאי ר"ה, ה'תשפ"ב,
שנת המאה ועשרים להולדת כ"ק אדמו"ר זי"ע,
ברוקלין, נ"י.

©

Published and Copyright 2021 by
LAHAK HANOCHOS INC.

788 Eastern Parkway Suite #408 | Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610

info@lahak.org • <http://www.lahak.org>

The Kehot Logo is a registered trademark of Merkos L'inyonei Chinuch.

5782 • 2021

Printed in the United States of America

נדפס באדיבות דפוס
The PrintHouse
538 Johnson Ave. Brooklyn N.Y. 11237
(718) 628-6700

נסדר והוכן לדפוס
על ידי חיים שאול בן חנה
בדפוס „ועד הנחות בלה"ק"
(718) 604-2610

נדפס בסיוע ולזכות יצחק בן לאה וזוגתו רבקה ויקה בת רחל ומשפחתם שיחיו

בס"ד. שיחת ש"פ וילך, שבת שובה, ה' תשרי, ה'תשל"ה.

בלתי מוגה

א. יום הש"ק זה נקרא "שבת שובה" — ע"ש התחלת ההפטרה: "שובה ישראל",¹

— כפי שמצינו עוד שבתות שנקראים ע"ש ההפטרה, כמו שבת שירה, שנקראת (בעיקר) ע"ש השירה שבהפטרה, כי השירה שבפרשה, הרי מלבדה ישנם עוד כו"כ ענינים, משא"כ ההפטרה שעיקרה (וכולה?) השירה —

או "שבת תשובה", ע"ש היותו השבת שבעשרת ימי תשובה. וכיון שזהו שמו של השבת, שם ע"פ תורה (כפי שמוכח בכמה ספרים ומקובל ונתפשט בכל תפוצות ישראל), הרי מובן ששם זה מורה על תוכנו הפנימי של השבת, שענינו תשובה — לא מיבעי בנוגע לשם "שבת תשובה", אלא גם בנוגע לשם "שובה", שהרי "שובה ישראל" (שבהתחלת ההפטרה) הו"ע התשובה.³

ב. וצריך להבין:

הרי כל עשי"ת ענינם תשובה, ועד שזהו ענין של הלכה, כמ"ש הרמב"ם⁴ "אע"פ שהתשובה והצעקה יפה לעולם, בעשרה הימים שבין ראש השנה ויום הכפורים היא יפה ביותר ומתקבלת היא מיד",

והיינו, שמעלת התשובה בעשי"ת היא הן מצד עבודת האדם — ש"היא יפה ביותר", והן מצד פעולתה למעלה — ש"מתקבלת היא מיד", וא"כ, מהו הענין המיוחד בתשובה שביום השבת שבעשי"ת, שבגלל זה נקרא בשם מיוחד: "שבת שובה" או "שבת תשובה" — שלא מצינו זאת בשאר עשי"ת, שאינם נקראים יום ראשון דתשובה, יום שני דתשובה וכו',

— ועד שאפילו יום הכיפורים לא נקרא ע"ש התשובה, כי אם ע"ש

(3) ראה גם שיחת ש"פ האזינו, שבת

שובה, ח' תשרי תשל"ג בתחלתה (תו"מ חע"א ע' 49 ואל"ך). וש"נ.

(4) ה' תשובה פ"ב ה"ו.

(1) הושע יד, ב.

(2) כנראה הכוונה לפי מנהג הספרדים (המור"ל).

הכפרה, שהיא התוצאה של התשובה, או אפילו ענין הכפרה כשלעצמו, מצד עיצומו של יום (למעלה מהכפרה שע"י עבודת התשובה)⁵ — ולמה נחלק יום השבת מכל שאר עשיית שרק הוא נקרא בשם מיוחד ע"ש ענין התשובה?

ג. ויובן ע"פ מאמר רבינו הזקן ד"ה לך הוי' הצדקה (שכבר נדפס⁶), שהתחלתו "הנה תשובה אותיות שבת" (כמובא גם באגה"ת⁷ ש"שב"ת אותיות תש"ב").

ובהקדים — שכיון שהמשכת החיות לכל דבר היא ע"י אותיות השם שבו נקרא⁸, הרי מובן, ששני דברים שנקראים באותם אותיות ענינם אחד. ועד"ז בנוגע ל"שבת" ו"תשובה" ("תש"ב") שאותיותיהם שוות, — ואף שהם בצירוף שונה, הרי מבואר בשער היחוד והאמונה⁹ ששינוי הצירוף הוא רק בנוגע לכך ש"כל אות הקודמת בצירוף היא הגוברת כו", וכן בנוגע לענין ה"עולה על כולנה", שהו"ע "המשכת כח עליון וחיות כללית הכוללת ושקולה כנגד כל מיני הכחות והחיות פרטיות של האותיות ועולה על גביהן כו" —

שענין השבת בזמן וענין התשובה בעבודת הנפש ענינם אחד. וכיון ששבת ענינו תשובה, לכן, השבת שבעשיית שמתקן ומשלים את כל השבתות של כל השנה כולה, — כידוע מ"ש בסידור האריז"ל¹⁰ שבכל א' מז' הימים שבין ר"ה ליוה"כ"פ, שכוללים את כל שבעת ימי השבוע, מתקנים ומשלימים יום זה בכל השבועות של כל השנה —

נקרא ע"ש ענין התשובה, כיון ששבת מצד עצמו ענינו תשובה, ולא כמו שאר עשיית, כמו יום ראשון דעשיית, שמצד עצמו הוא כמו כל יום ראשון שבכל שבוע, ושייכותו לענין התשובה היא רק בגלל היותו בעשיית, אבל לא באופן שהיום מצד עצמו (מצד גדר הזמן) הוא יום של תשובה (כמו יום השבת), והיינו, שענין התשובה אינו מתאחד ומתעצם עם ענינו של היום.

ד. אך עדיין צריך להבין: כיון ששבת מצד עצמו הו"ע התשובה, שזהו ענין שישנו בכל שבתות השנה — מהו הענין המיוחד שניתוסף

(7) ספ"י.

(8) ראה תניא שעהיחזה"א פ"א. ובכ"מ.

(9) פי"ב.

(10) עשיית.

(5) ראה רמב"ם שם פ"א ה"ג"ד. וראה גם

לקו"ש חכ"ט ע' 203. וש"נ.

(6) מאמרי אדה"ז אתהלך לאזניא ס"ע ר

ואילך. ולאח"ז גם בהתחלת הסליחות.

כשבת תשובה? ובסגנון אחר: מה מוסיף ענין ה'תשובה' על ענין ה'"שבת" — מאחר ששבת עצמו ענינו תשובה!?

ויובן ע"פ סיפור כ"ק מו"ח אדמו"ר¹¹, שאביו, כ"ק אדנ"ע, שאל את זקנו, הצ"צ, מהי שבת תשובה, וענה לו: "א שבת'דיקע תשובה"¹². [וכמו"כ ישנו הסיפור¹³ שהצ"צ אמר לזוגתו הרבנית שישנם ג' תשובות כו', כפי שכבר נדפסו פרטי ואריכות הדברים בדיוק].

ונקודת הענין בזה — שביום שבת נמצא יהודי במעמד ומצב שאין לו שייכות כלל לדברים אסורים כו', ועבודתו אינה אלא בעניני קדושה כו', ואעפ"כ, יש צורך גם אז בזהירות ותשובה כו'.

ה. ובהקדים הביאור בנוגע לכללות ענין התשובה:

כתיב¹⁴ "ונפש כי תחטא", ואיתא בזהר¹⁵: "תוהא", והיינו, שזהו ענין של תמיהה איך יתכן ש"נפש כי תחטא".

ולכאורה: כיון שהתורה על הרוב תדבר¹⁶, ולא על ענינים שאינם ע"ד הרגיל, ענינים תמוהים כו' — איך יתכן שמדובר בתורה (ובאריכות גדולה) אודות ענין תמוה כמו "נפש כי תחטא"!

אך הענין הוא — שהפירוש ד"תחטא" הוא (לא חטא ממש, אלא) שלגבי גודל מעלת הנפש ("ונפש כי תחטא") הרי זה נחשב לענין של חטא, שפירושו (גם) מלשון חסרון, כמו "אני ושלמה בני חטאים"¹⁷, שפירושו חסרים¹⁸, היינו, שחסר אצלו לגבי מה שמצפים ממנו מצד גודל מעלת נפשו כו'.

וזהו הפירוש ד"נפש כי תחטא" כפי שהתורה על הרוב תדבר; אלא שלאחרי ריבוי ההשתלשלות כו' יכול להיות מזה ענין של חטא כפשוטו אצל מיעוטא דמיעוטא.

ו. והענין בזה:

נשמת כל אחד מישראל היא "חלק אלקה ממעל ממש"¹⁹ — לא רק בהיותה למעלה, אלא גם כפי שהיא למטה בגוף.

15) ח"ג יג, ריש ע"ב. טז, א.

16) ראה מו"נ ח"ג פל"ד.

17) מלכים א, כא.

18) ראה פרש"י עה"פ. לקו"ת מטות פב,

א. ובכ"מ.

19) תניא רפ"ב.

11) סה"ש תש"ד ע' 8. ראה גם שיחת

ש"פ האזינו, שבת שובה תשכ"א בתחלתה

(תו"מ חכ"ט ע' 16 ואילך). שם חע"ד ע' 13.

12) = תשובה של שבת (שביתת).

13) שיחת ליל ש"פ וילך, ש"ת תש"ה

ס"ה (סה"ש תש"ה 14 ואילך).

14) ויקרא ה, א.

ועוד זאת, שהאפשרות ש"חלק אלקה ממעל ממש" ירד למטה להתלבש בגוף היא ע"י אותיות התורה, כידוע ש"ישראל" ר"ת "יש ששים ריבוא אותיות לתורה"²⁰, כיון שלכל אחד מישראל יש אות בתורה²¹, ש"אות" הוא מלשון "אתא בוקר"²², שהו"ע המשכה וגילוי [שכל המשכה וגילוי היא ע"י אותיות, אלא שהמשכת הנשמות היא ע"י אותיות התורה], והיינו, שנש"י מצד עצמם הם חצובות מתחת כסא הכבוד²³, ועד שקשורות עם עצמות א"ס ב"ה, וכדי שיומשכו למטה באופן ד"נשמה שנתת בי כו' ואתה נפחתה בי"²⁴, הרי זה ע"י אותיות התורה.

ומזה מובן שחיותו של כל אחד מישראל בהיותו למטה היא ע"י התורה, כך, שכל מציאותו היא התורה, כאמור, שלכל אחד מישראל יש אות בתורה, שזוהי חיותו; והרי ענין זה שייך לכל ישראל, גם מי שצריך לומר עליו ש"אע"פ שחטא ישראל הוא"²⁵, שגם במעמד ומצב שחטא כו', עדיין חיותו היא מהאות שבתורה.

וכיון שכן, הרי מובן, שתובעים מכל אחד מישראל שהשליטה והבעלות על נפשו הבהמית, דם ובשר הגוף וחלקו בעולם תהי' בתכלית השלימות — בהתאם לכך שמציאותו האמיתית היא "חלק אלקה ממעל ממש", והרי הקב"ה הוא בתכלית השלימות, ובמילא צריכה גם עבודת הנשמה — חלק אלקה כו' — להיות בתכלית השלימות.

ולכן, כשיש איזה חסרון בעבודתו, שיש רגע בזמן או נקודה במקום שאינם בתכלית השלימות — הרי כיון ש"הקב"ה מדקדק עם צדיקים ("ועמך כולם צדיקים"²⁶) כחוט השערה"²⁷, נחשב הדבר לענין של חטא.

ועל זה יש צורך בענין התשובה — לפעול שעבודתו תהי' באופן שכל רגע בזמן וכל נקודה במקום יהיו בתכלית השלימות, ללא חסרון כלל.

ז. וזוהי גם השייכות של ענין התשובה לשבת:

ענין השבת הוא באופן שכל רגע ורגע [מזה מובן גם בנוגע לכל

בנצו"ז לזח"א קיג, א.	20) מג"ע אופן קפו.
24) ברכת "אלקי נשמה" בברכות השחר	21) ראה זו"ח רות פח, ד. מג"ע שם. סה"מ
(ברכות ס, ב).	תש"ו ע' 46. תש"ט ע' 41 (נעתק ב"היום
25) סנהדרין מד, רע"א.	יום" יג אדר שני). תרפ"ט ס"ע פא. וש"נ.
26) ישעי' ס, כא. וראה סנהדרין ר"פ	22) ישעי' כא, יב. וראה תו"א מקץ מב,
חלק.	ב. ובכ"מ.
27) יבמות קכא, ב ובפרש"י.	23) זח"ג כט, ריש ע"ב. וראה הנסמן

נקודה במקום, שהרי זמן ומקום הם לא רק קשורים ושייכים זל"ז, אלא הם בבחי' אחת²⁸] חדור בקדושת השבת. כלומר: אם רק אין ענין של היפך שמירת שבת — אזי ישנה קדושת השבת בכל רגע ורגע, גם אם זה רגע סתם שלא נעשה בו ענין כל שהוא; ועד שגם עניני הרשות שבשבת, כמו אכילה ושת' ושינה, הם ענינים של קדושה ומצוה כו'.

ומזה מובן גם בנוגע לענין ה"שבת" בנפש האדם — שזהו הענין ש"תלמיד חכם איקרי שבת"²⁹, שענין זה שייך לכל אחד מישראל, שכיון שכל מציאותו וחיותו היא התורה (כנ"ל ס"ו), לכן נקרא "תלמיד חכם", היינו, שהוא תלמיד ומקבל מבחי' החכמה שהיא התורה³⁰ — שזהו מעמד ומצב שכל רגע בזמן וכל נקודה במקום הם בשלימות הקדושה, ללא חסרון כלל, שזהו ענין התשובה (כנ"ל).

ועוד זאת, שבקדושה גופא הרי זו דרגא נעלית — ענין התענוג, שהרי שבת ענינו תענוג, כמ"ש³¹ "וקראת לשבת עונג"; ובאופן כזה נעשית עבודתו של כל אחד מישראל — שהרי כל מי שהוא בעל-שכל, הנה כל ענין שעושה הוא בגלל התענוג שיש לו בזה (אם מיד בשעת מעשה, או שהתענוג הוא התוצאה והתכלית שבדבר) — שע"י כל הענינים ש"שומר" את השבת ו"עושה" את השבת³² (כולל גם ענינים שמצד עצמם אין לעשותם בשבת, ורק אם יש לו תענוג מהם מותר לעשותם³³), הרי הוא מקיים הענין ד"וקראת לשבת עונג"; ומזה מובן גם בנוגע לענין התשובה, ששלימותה היא באופן של תענוג.

ויש לומר, שזהו מ"ש הרמב"ם בנוגע לשלימות התשובה שבעשי"ת ש"היא יפה ביותר" — שהתשובה אינה בשביל לקנח ("אָפוּוּישן") ענינים בלתי-יפים כו' (שענין זה נפעל כבר ע"י דרגא תחתונה שבתשובה), אלא התשובה עצמה "היא יפה ביותר", שזהו היופי ("שיינקייט") שבענין התשובה, להיותה באופן של תענוג, ועד לפנימיות התענוג; ולכן "מתקבלת היא מיד" — כי, כאשר התשובה היא רק מצד בחי' המוחין והמדות כו', שהם במדידה והגבלה, אזי צריך למדוד ולחשב אופן פעולתה כו', אבל כשהתשובה היא באופן של תענוג ועד לפנימיות התענוג שלמעלה מהגבלה, אזי "מתקבלת היא מיד".

(28) ראה תניא שעהיוה"א פ"ז (פב, א).

(31) ישע"י נח, יג.

(32) ראה סה"מ ה'ש"ת ס"ע 79 ואילך.

לקו"ת ברכה צח, א. ובכ"מ.

(33) ראה שו"ע אדה"ז או"ח ס"ז ס"ב.

(29) זח"ג כט, א.

שם רסש"א בקו"א. וראה גם שם ספר"ח ס"ג.

(30) ראה תו"א מג"א (בהוספות) קיט, ג.

ובכ"מ.

ח. ולמעלה מזה הו"ע "שבת תשובה":

גם לאחר שעבודתו היא בתכלית השלימות, ללא חטא אפילו מלשון חסרון, ונמצא במעמד ומצב ד"תלמיד חכם איקרי שבת" בשלימות — נדרשת ממנו העבודה ד"שבת תשובה": "א שבת'דיקע תשובה".

והענין בזה — שגם כאשר העבודה היא בתכלית השלימות, בהתאם למעלת הנשמה שהיא "חלק אלקה ממעל ממש" (כנ"ל ס"ו), הרי התכלית של ירידת הנשמה למטה היא לצורך עלי', למעלה גם ממעמד ומצב הנשמה קודם ירידתה למטה, שהרי ענין השלימות הי' כבר אצל הנשמה בהיותה למעלה, וכיון שירידתה למטה היא לצורך עלי', צריכה הנשמה להתעלות למעמד ומצב נעלה יותר גם מענין השלימות.

ולהעיר גם מהמבואר בלקו"ת ר"פ האזינו³⁴ (שזוהי הפרשה שמתחילים לקרוא בתפלת מנחה דיום הש"ק זה לאחר חצות) ש"עיקר התשובה הוא כמ"ש³⁵ והרוח תשוב אל האלקים אשר נתנה .. להיות .. כמו קודם ירידתה, ויתר על כן כו".

ט. וההוראה מזה:

כשנמצאים לאחר עבודת חודש אלול, כולל גם ימי הסליחות, שבהם מוחל הקב"ה שיירי החוב כו'³⁶ — יכול יהודי לחשוב, שכיון שהוא כבר בדרגת צדיק, והגמרא אומרת ומעידה ש"צדיקים גמורין נכתבין ונחתמין לאלתר לחיים"³⁷, הנה מכאן ואילך אין לו מה להתייגע על ענינים נוספים.

ועל זה באה ההוראה משבת תשובה — שגם לאחר שלימות העבודה כו', צריכה להיות "א שבת'דיקע תשובה", כנ"ל בארוכה.

וענין זה נמשך ופועל גם על כללות העבודה של השנה החדשה הבאה לקראתנו לשלום — שהרי ענין התשובה אינו רק חרטה על העבר, אלא גם קבלה על להבא, ומזה מובן גם בנוגע לז' הימים שבין ר"ה ליוה"כ"פ, שנוסף לכך שהם מתקנים את כל שבעת ימי השבוע של השנה שעברה (כנ"ל ס"ג), ה"ה מהווים גם נתינת כח על כל שבעת ימי השבוע של השנה החדשה.

36) ראה כש"ט בהוספות סקצ"א. וש"נ.

וראה גם

37) ר"ה טז, ב.

34) עא, ג ואילך.

35) קהלת יב, ז.

ובלשון הכתוב בהפטרה דשבת שובה: "קחו עמכם דברים"³⁸, שקאי על עניני התורה ומצוות כו'³⁹,

ובאופן שכל הענינים נעשים לא רק ביחיד, אלא (כפי שמשתדלים לאחרונה שיהיו) ברבים, כי, אע"פ שעל עשיית נאמר⁴⁰ "דרשו ה' בהמצאו", "ביחיד", "אלו עשרה ימים שבין ראש השנה ליום הכפורים", שבהם הקב"ה "מצוי לו" ליחיד כמו לרבים במשך כל השנה (שעז"נ⁴¹ "הן א-ל כביר ולא ימאס"), הרי מובן, שגם בעשיית פועלים הרבים עוד יותר מאשר היחיד⁴².

ועי"ז נפעל הענין דקירוב המאור אל הניצוץ⁴³ (לא רק באופן של קירוב, אלא) באופן שהניצוץ מתחבר ומתאחד ונכלל בהמאור, ופועל להמשיך את כל ההמשכות מלמעלה למטה.

ובאופן כזה הולך לבטח דרכו במשך כל השנה בדרך המלך, מלכו של עולם, בלימוד התורה וקיום המצוות [ובפרט בענין "ואהבת לרעך כמוך"⁴⁴, שהוא "כלל גדול בתורה"⁴⁵ (ובכללות המצוות), להפיץ עניני תורה ומצוותי גם אל הזולת כו'], ועד לענין ד"בכל דרכיך דעהו"⁴⁶,

ואז נותן לו הקב"ה כל הדרוש לו באופן של הרחבה — דמכיון שעבודתו היא באופן ש"בכל דרכיך דעהו", היינו, שהצורך ב"דרכיך" (כל עניני הרשות) הוא בשביל "דעהו", לדעת את ה' שהוא איך-סוף, צריכים גם "דרכיך" להיות בתכלית ההרחבה, וכמאמר רבינו הזקן⁴⁷ שהקב"ה נותן לבניי גשמיות בהרחבה, ובניי עושים מהגשמיות — רוחניות, בהרחבה גדולה יותר,

ובפשטות — שזוכים לחתימה וגמר חתימה טובה לשנה טובה ומתוקה, בגשמיות וברוחניות גם יחד.

* * *

י. נוסף על האמור לעיל ששייך לשבת שובה בכל שנה, ישנו ענין מיוחד הקשור עם הקביעות המיוחדת של שבת שובה בשנה זו,

38) הושע יד, ג. וראה לקו"ת דרושים צא, א. קונטרס העבודה ספ"ה.
 39) חסר קצת (המו"ל).
 40) ישע"י נה, ו. וראה ר"ה יח, א. וש"נ.
 41) איוב לו, ה. וראה ברכות ח, רע"א.
 42) ראה אוה"ת שבת שובה ע' א'תסב.
 43) ראה דרך חיים יג, רע"ד. כא, סע"ב.
 44) קדושים יט, יח.
 45) תו"כ ופרש"י עה"פ.
 46) משלי ג, ו. וראה ברכות סג, א.
 47) ראה "היום יום" כז טבת. כט אד"ש.
 כו אלול. וראה גם תו"מ חע"ה ס"ע 11. וש"נ.

— כמדובר כמ"פ שגם בענין זה יש הוראה בעבודת ה', במכ"ש מתורת הבעש"ט⁴⁸ שמכל ענין שבעולם צריך לקחת הוראה בעבודת ה', ועאכו"כ בנוגע לעניני התורה, כמו קביעות השנה, שזהו ענין שע"פ תורה —

בנוגע לפרשת השבוע — שבכמה שנים קורין בשבת שובה פרשת האזינו, ואילו בשנה זו קורין בשבת שובה פרשת וילך.

וענין זה קשור גם עם הקביעות דר"ה — כידוע⁴⁹ הסימן המובא בטור⁵⁰ (וגם בפ"י בעה"ט עה"ת⁵¹): "ב"ג המלך פ"ת וילך", שכאשר ר"ה [המלך] — להיותו ה"ראש" של כל השנה⁵², בדוגמת הראש שהוא המלך על כל אברי הגוף⁵³; וכללות העבודה דר"ה היא "שתמליכוני עליכם"⁵⁴, ולכן חותמים בברכות התפלה ובהפטרה ובקידוש: "מלך על כל הארץ" [חל ביום ב' או ג' בשבוע, אזי "פת (מלשון) פתות אותה פתים"⁵⁵] וילך", שמחלקים נצבים וילך לשתים; וכיון שלעולם קורין פרשת נצבים לפני ר"ה⁵⁶, הרי מובן, שכשמחלקים נצבים וילך לשתים, אזי קורין פרשת וילך לאחר ר"ה — בשבת שובה.

ומזה מובן, שהקביעות שקורין פרשת וילך בשבת שובה גופא יכולה להיות בב' אופנים — אם ר"ה חל ביום שני בשבוע, או ביום שלישי בשבוע, כבקביעות שנה זו, שגם בענין זה יש הוראה בעבודת ה' (כדלקמן סי"ח ואילך).

וכמדובר כמ"פ שההוראה מקביעות מיוחדת היא על כל שאר השנים שהקביעות שלהם היא באופן אחר (אלא שכאשר הקביעות היא באופן כזה אזי ההוראה היא בהדגשה יתירה), וע"ד שמצינו לענין קרה"ת "בשבת .. בשני .. (ו)בחמישי .. כדי שלא ילינו ג' ימים בלא תורה"⁵⁷, שפעולת הקריאה בתורה בג' ימים היא גם בנוגע לימים שבינתיים, וע"ד הפעולה של כל יו"ט על כל הימים שלאחריו עד ליו"ט הבא⁵⁸.

יא. בנוגע לקביעות דשבת שובה בפרשת השבוע (בפ' וילך, ולא בפ' האזינו) — הרי בכל פרשה יש ריבוי ענינים עד אין קץ (במכ"ש

53 ראה שבת סא, א. ועוד.

54 ר"ה טז, סע"א. וש"נ.

55 ויקרא ב, ו.

56 תוס' מגילה לא, סע"ב. רמב"ם הל'

תפלה פי"ג ה"ב. טוש"ע שם.

57 ב"ק פב, א.

58 ראה לקו"ת ברכה צח, ב.

48 ראה כש"ט בהוספות סרכ"ג ואילך.

וש"נ (נעתק ב"היום יום" — ט אייר).

49 ראה גם לקר"ש חי"ט ע' 298. וש"נ.

50 או"ח סתכ"ח. שו"ע שם ס"ד.

51 ריש פרשתנו.

52 ראה לקו"ת דרושי ר"ה נח, א ואילך.

ובכ"מ.

מזה שבכל ענין בתורה יש ריבוי עד אין קץ, ועאכו"כ פרשה שלימה בתורה), אבל לכל לראש יש להתעכב על שם הפרשה (כמו בכל ענין, ש"שמו אשר יקראו לו בלשון הקודש הוא כלי לחיות כו"ו שמהוה ומחי את הדבר הנקרא בשם זה באופן תמידי, כמ"ש⁵⁹ "לעולם ה' דברך נצב גו"ו"), שכן, בנוגע לכל ענין שבפרשה אומרים שזהו ענין שבפרשה פלונית, ובנדוד"ד, השמות "וילך" או "האזינו":

החילוק בין "וילך" ל"האזינו" הוא — ש"האזינו" אינו ענין של פעולה שעושה האדם, אלא הוא (ה"שמים" שבו — "האזינו השמים", או "הארץ" שבו — "ותשמע הארץ") רק מאזין ומקבל מה ששומע כו'; ואילו "וילך" הו"ע של פעולה שעושה בעצמו, ולא רק פעולה סתם, אלא פעולה שמוציאה אותו ממקומו הקודם ללכת למקום אחר, ובודאי שההליכה היא למקום ומעמד ומצב נעלה יותר (כיון ש"לא בשופטני עסקינן"⁶⁰),

ועד לעילוי שבאין ערוך, כמבואר בחסידות⁶¹ שהליכה אמיתית היא לדרגא שבאין ערוך לדרגא הקודמת, וזוהי מעלת נש"י אפילו לגבי המלאכים הכי עליונים, כמ"ש⁶² "ונתתי לך מהלכים בין העומדים האלה", שרק נש"י נקראים "מהלכים", ואילו מלאכים נקראים "עומדים", כי, אע"פ שגדלה מעלת המלאכים שהם תמיד בהילוך ועלי' כו', הרי העליות שלהם הם בערך לדרגתם הקודמת, ואילו אצל נש"י ישנו ענין של הליכה באין ערוך⁶³.

יב. ועפ"ז מובנת ההוראה מהקביעות דשבת שובה בפרשת וילך: גם לאחרי שכבר עברו כמה ימים בעשי"ת, שבכל אחד מהם יש כמה שעות (שבכל שעה שולט צירוף אחר כו'⁶⁴) וכמה רגעים (כמ"ש⁶⁵ "לרגעים תבחננו"), ובמשך כל הזמן הוא עומד בתנועה של תשובה, שהיא "בחילא יתיר"⁶⁶ וכו', וא"כ, יכול לחשוב שכבר די בכך עבור כל חודש תשרי... או שבכלל אינו צריך להוסיף בעבודתו כיון שכבר הגיע לתכלית השלימות — אומרים לו שלא די בכך, אלא צריך להיות אצלו

59) תהלים קיט, פט.

60) ראה ב"ק פה, א. ב"מ מ, א. ב"ב ז, א. ועוד.

61) ראה סה"מ תרנ"ד ע' רסג ואילך. תרנ"ט ע' כד [לג]. תר"ס ע' קז ואילך. המשך תרס"ו ע' יח [כה]. סה"מ אעת"ר ע' סט ואילך.

62) זכרי' ג, ז.

63) ראה גם שיחת ש"פ וילך, שבת שובה, וא"ו תשרי תשכ"ו בתחלתה (תו"מ חמ"ה ע' 28).

64) ראה תניא ספמ"א.

65) איוב ז, יח.

66) זח"א קכט, ב.

הענין ד"וילך" בעבודת התשובה, להוסיף ולהתעלות בזה בעילוי שבאין ערוך.

ואדרבה: כיון שכבר עברו כמה ימים שעות ורגעים שבהם עומד בדרגת התשובה — יתכן שכבר נתרגל בזה, ולכן צריך להיות בזה הוספה וחידוש (עד לאופן ד"חדשים" ממש) באופן של הליכה.

יג. ובענין זה יש פתגם מופלא בתורת הבעש"ט (כפי שנדפס בכתר שם טוב⁶⁷):

ענין הנס הוא, שנתחדש הדבר בפעם הראשון על הטבע נקרא נס, ואח"כ נעשה זה טבע ג"כ. ובדרך זה יתפרש הפסוק⁶⁸ "תקעו בחודש שופר וגו'", דלכאורה הול"ל תקעו שופר בחודש, אך הפירוש הוא, שצריך להיות "בחודש", דהיינו לחדש, שלא יהי' כמו חק קבוע. וז"ש⁶⁹ "כי חוק לישראל הוא משפט לאלקי יעקב", שכאשר ענין זה נעשה "חוק לישראל", כמו חוק קבוע, אזי יש על זה דין ומשפט כו'.

וענין זה (שצ"ל "בחודש", לחדש כו') מודגש ביותר בנוגע לענין השופר — "בחודש שופר", חידושו של שופר⁷⁰, והיינו, שאע"פ שה"שופר" מצד עצמו הו"ע של שיפור יופי ותענוג כו'⁷¹, צריך להיות בזה הוספה וחידוש כו',

והרי שופר הו"ע התשובה — כמ"ש הרמב"ם⁷² "אע"פ שתקיעת שופר בראש השנה גזירת הכתוב, רמז יש בו, כלומר עורו ישינים משנתכם ונרדמים הקיצו מתרדמתכם וחפשו במעשיכם וחזרו בתשובה וזכרו בוראכם כו'" (וכמבואר בדרושי חסידות⁷³ שבלשון הרמב"ם נרמזים ג' הענינים דמלכיות זכרונות ושופרות), ולכן תוקעין בחודש אלול "כדי להזהיר ישראל שיעשו תשובה, שנאמר⁷⁴ אם יתקע שופר בעיר וגו'"⁷⁵,

ומזה מובן, שגם כשנמצא בדרגא נעלית בתשובה, הנה לאחרי שמתרגל בזה ועד שנעשה כמו טבע, צ"ל "חידושו של שופר" — חידוש בענין התשובה, באופן של הליכה שמורה על עילוי שבאין ערוך בענין התשובה גופא.

יד. והדגשה נוספת בנוגע לענין ההליכה ד"וילך" — "וילך משה":

67) סקי"ט. סרנ"ו.	72) הלי' תשובה פ"ג ה"ד.
68) תהלים פא, ד.	73) ראה תו"מ סה"מ תשרי ס"ע כד
69) שם, ה.	ואילך. וש"נ.
70) לקו"ת נצבים מז, א.	74) עמוס ג, ו.
71) ראה אוה"ת ר"ה ח"ה ע' ב'ק"י.	75) טואו"ח סתקפ"א.

בנוגע למשה רבינו — הנה עוד לפני התחלת עבודתו, נאמר⁷⁶ "ותרא אותו כי טוב הוא", "כשנולד נתמלא הבית כולו אורה"⁷⁷. ולאחרי כן עבד עבודתו במשך כל ימי חייו, עד היום האחרון — "בן מאה ועשרים שנה אנכי היום", "היום מלאו ימי ושנותי"⁷⁸.

וביום זה — לא הסתפק משה בכל העילויים שהיו אצלו עד אז, אלא "וילך משה", היינו, שהי' אצלו ענין של הליכה באין ערוך אפילו לגבי מעמדו ומצבו ביומו האחרון לפני ש"וילך משה".

טו. וממשיך בכתוב ("וילך משה) וידבר גו' אל כל ישראל":

דיבורו של משה אל כל ישראל לא הי' באופן שבנ"י באו אליו (שהרי לא נאמר ויבואו בנ"י אל משה), או עכ"פ באופן ד"ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אליהם"⁷⁹, אלא באופן שמשה הלך אל בנ"י; והיינו, שהענין ד"וילך משה" ביום שבו מלאו ימיו ושנותיו, שלאחרי כל העילויים כו' המשיך ללכת בעילוי שבאין ערוך, התבטא כדיבור אל כל בנ"י לפעול עליהם וכו'.

ולכל לראש — הפעולה בנוגע לענין ד"וילך משה" גופא, שענין זה יהי' שייך גם לכל אחד מישראל,

— כמו בכל הענינים של משה שממשיך ונותן כח שיהיו שייכים לכל בנ"י, להיותו "משבעה רועים הממשיכים חיות ואלקות לכללות נשמות ישראל כו'", כמבואר בתניא⁸⁰ בענין "מ"ש בגמרא⁸¹ על פסוק⁸² ועתה ישראל מה ה' אלקיך שואל מעמך כי אם ליראה את ה' אלקיך, אטו יראה מילתא זוטרת, אין, לגבי משה מילתא זוטרת היא וכו'", שעיי"ז נעשה כן גם אצל כל אחד מישראל —

שככל שתגדל מעלת עבודתו כו', לא יסתפק בזה, אלא יוסיף ללכת בעילוי אחר עילוי באופן שבאין ערוך⁸³.

טז. וע"פ האמור שהענין ד"וילך משה" התבטא כדיבור אל כל בנ"י כו' — יש לבאר דבר פלא בנוגע לענין ד"הקהל" שבהמשך הפרשה⁸⁴: ובהקדים — שהענין ד"הקהל" שהתחיל בחג הסוכות של שנה

(81) ברכות לג, ב.

(82) עקב יו"ד, יב.

(83) ראה גם שיחת ש"פ וילך, שבת

שובה, וא"ו תשרי תשכ"ה בתחלתה (תו"מ

חמ"א ע' 30 ואילך).

(84) לא, יו"ד ואילך.

(76) שמות ב, ב.

(77) פרש"י עה"פ. וראה לקו"ש חכ"ו ע'

הערה 14. וש"נ.

(78) פרשתנו לא, ב ובפרש"י.

(79) ר"פ ויקהל.

(80) רפמ"ב.

שעברה ונמשך במשך כל השנה כולה שנקראת "שנת הקהל", הולך ונמשך עד חג הסוכות של שנה זו, כמובן מהמבואר בלקו"ת פ' ברכה⁵⁸ בנוגע לענין הביטול שהי' נפעל ע"י גילוי השכינה בעת העלי' לרגל, ש"מכל רגל ויו"ט הי' נמשך הביטול עד הרגל הבא אחריו", ומזה מובן גם בנוגע לענינו המיוחד של כל יו"ט, ובנדו"ד, הענין ד"הקהל" שבחג הסוכות, שנמשך עד לחג הסוכות הבא אחריו.

ויש לבאר השייכות של הענין ד"הקהל" לפרשת וילך דוקא — דלכאורה אינו מובן⁵⁵:

מצות הקהל היא "מקץ שבע שנים במועד שנת השמיטה בחג הסוכות .. תקרא את התורה הזאת וגו'", "המלך הי' קורא וכו'"⁵⁶.

ולכאורה, כיון שכל הענינים שעמהם קשורה מצות הקהל — הן הענין דשנת השמיטה, הן הענין דחג הסוכות, והן הענין דמינוי מלך — נאמרו בפרשיות שלפנ"ז, מדוע לא נאמרה מצות הקהל לפנ"ז, אלא נקבעה בפרשת וילך דוקא!?

[ואין לתרץ שאמירתה בפרשת וילך היא בהמשך למינוי של יהושע⁵⁷ — כי, נוסף לכך שגם המינוי של יהושע נזכר כבר בפרשיות שלפנ"ז ("קח לך את יהושע וגו' ונתתה מהודך עליו"⁵⁸), הרי מצות הקהל לא נתקיימה בפועל ע"י יהושע, כי, כדי לקיים מצות הקהל יש צורך לא רק במלך [ולהעיר מהשקו"ט באחרונים אם צ"ל מלך דוקא או גדול שבישראל⁵⁹, אבל רש"י מפרש בפשוטו של מקרא ש"המלך הי' קורא", כבמשנה⁶⁰, וכן הוא ברמב"ם⁶¹; והרי יהושע הי' מלך⁶²], אלא צריך גם בית המקדש, כמ"ש⁶³ "בבוא כל ישראל לראות את פני ה' אלקיך במקום אשר יבחר", ובזמן יהושע לא נבנה עדיין ביהמ"ק].

אך הענין הוא — ע"פ האמור לעיל שהענין ד"וילך משה" התבטא בהדיבור אל כל בני", ולכן נאמרה כאן דוקא מצות הקהל, שהחידוש שבה לגבי כל שאר המצוות הוא שבה משתתפים כל בני" ממש — "הקהל את העם האנשים והנשים והטף"⁶⁴ (לא רק נשים, שחייבות בכמה מצוות, אלא גם טף).

90) סוטה מא, א.

91) הלי' חגיגה פ"ג ה"ג.

92) רמב"ם הלי' סנהדרין ספ"ח. הלי' מלכים פ"א ה"ג.

93) פרשתנו שם, יא.

94) שם, יב.

85) ראה גם לקו"ש חל"ד ע' 187 ואילך.

86) פרש"י שם, יא.

87) ראה גם שיחת ש"פ נצו"י, כ"ה אלול

תשל"ג סי"ג (תו"מ חע"ג ע' 240). וש"נ.

88) פינחס כז, יח.כ.

89) ראה הנסמן בלקו"ש שם ע' 189

הערה 20.

ועפ"ז ניתוסף גם בהאמור לעיל (ס"ט) אודות מעלת הפעולה עם הרבים, שהעילוי שבזה הוא גם בעשי"ת.

יז. וכאשר ישנה החלטה טובה להתקשר אל משה רבינו וללמוד ההוראה מהענין ד"וילך משה וידבר גו' אל כל ישראל", הן בנוגע לענין ההליכה בעילוי אחר עילוי באופן שבאין ערוך, והן בנוגע לפעולה עם הרבים, ע"י לימוד התורה והפצת היהדות והמעיינות בכל מקום שידו מגעת — בודאי שישנו סיוע ונתינת כח מלמעלה באופן שפותחים לו צינורות חדשים כו', ונמשכים כל הענינים "מידו המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה"⁹⁵.

* * *

יח. דובר לעיל (ס"י) שהקביעות דשבת שובה בפרשת וילך ("פת וילך") יכולה להיות בב' אופנים — כשר"ה חל ביום ב' או ביום ג' ("ב"ג המלך"), ובשנה זו הקביעות היא באופן שר"ה חל ביום ג':

ענינו של יום השלישי בשבוע הוא — "שהוכפל בו כי טוב"⁹⁶, "טוב לשמים וטוב לבריות"⁹⁷, וכמשנ"ת בארוכה בהתוועדות הקודמת⁹⁸, שזהו באופן שב' הענינים ד"טוב לשמים וטוב לבריות" באים ביחד. והענין בזה:

ביום ראשון, שנקרא "יום אחד", "לפי שהי' הקב"ה יחיד בעולמו"⁹⁹, הי' רק הענין ד"שמים"; ואח"כ ביום שני והלאה ניתוסף גם הענין ד"בריות", אבל זהו עדיין באופן שבכל יום יכול להיות רק ענין אחד — או "שמים" או "בריות"; והחידוש ביום השלישי שהוכפל בו כי טוב, טוב לשמים וטוב לבריות — שכל רגע וענין ביום השלישי יש בו שני הענינים דטוב לשמים וטוב לבריות ביחד.

וענינו בעבודת האדם — שבשעה שעוסק בענין שהוא "טוב לשמים", הרי זה גם באופן ד"טוב לבריות", וכן בשעה שעוסק בענין שהוא "טוב לבריות", הרי זה גם באופן ד"טוב לשמים".

יט. וההוראה מזה בשייכות לשבת שובה:

כאשר יהודי עוסק בעבודה דשבת שובה באופן ש"הרוח תשוב אל

לג, ב ואילך. ועוד.

95) נוסח ברכה הג' דברהמ"ז.

96) ב"ר פ"ד, ו. הובא בפרש"י עה"ת

99) ב"ר פ"ג, ת. הובא בפרש"י עה"ת

ז. ראשית א, ז.

97) קידושין מ, א. וראה אוה"ת בראשית

שם, ה.

האלקים אשר נתנה" (כנ"ל ס"ח), יכול להיות שמצד גודל ההתפעלות כו' ישכח בכלל שיש מציאות של עולם שיש בו בריות וכו'. הוא טוען — ויתכן שכך היא המציאות באמת — שהוא שקוע לגמרי בעבודת התשובה, כך, שהוא שייך רק לעניני שמים כו'.

ועל זה באה ההוראה מהקביעות ד"ב"ג המלך פ"ת וילך", שר"ה חל ביום השלישי שהוכפל בו כי טוב — שבה בשעה ששקוע ומונח בענינים ד"טוב לשמים" בעבודת התשובה בשלימותה כו', צריך להיות אצלו גם הענין ד"טוב לבריות".

וכידוע הסיפור¹⁰⁰ אודות רבינו הזקן, שבעמדו בביהכ"נ ביוהכ"פ מעוטף בטלית, הפסיק ויצא לקצה העיר לסייע לילודת כו',

— כפי שמדייקים לספר כל הפרטים הנ"ל, כיון שיש בהם הוראה, וכמו הפרט שרבינו הזקן הי' מעוטף בטלית, שטלית ענינה פריסו דמלכא כו'¹⁰¹, ובפרט ע"פ סיפור החסידים (אף שלא שמעתי זאת מכ"ק מו"ח אדמו"ר בעצמו) שבמשך כל זמן התפלה הי' רבינו הזקן מעוטף בטלית כעטיפת הישמעאלים¹⁰², ובאופן כזה עמד בבית הכנסת, "זה שער השמים"¹⁰³, וביוהכ"פ, וכל ענינים אלו — כפי שהיו אצל רבינו הזקן בתכלית השלימות, ואעפ"כ, הפסיק ויצא כו'.

ולכאורה אינו מובן: הרי בודאי היו שם עוד אנשים, קרובי משפחה כו', שהיו יכולים לעזור לילודת כו', וא"כ, למה עשה ה' כזאת, שדוקא רבינו הזקן יצטרך לעשות זאת; ולשם מה מספרים לנו זאת?!

אך הענין הוא — שסיפור זה בא ללמדנו שגם כאשר נמצאים בדרגא היותר נעלית ד"טוב לשמים", הנה באותה שעה צריך להיות גם הענין ד"טוב לבריות"; ואין זה באופן שמבלבל אותו וגורם לו ירידה ח"ו ממעמדו ומצבו, אלא אדרבה, דוקא עי"ז ניתוסף עליו בעבודתו, שהיא בבחי' יום השלישי שהוכפל בו כי טוב, שיש בה החיבור דטוב לשמים וטוב לבריות גם יחד.

ויש להעיר מהשייכות דיום השלישי ליוהכ"פ — כפי שמבאר רבינו הזקן¹⁰⁴ בפסוק¹⁰⁵ "יחינו מיומים ביום השלישי יקימנו ונחי' לפניו",

במ"מ וציונים (בהוצאת תשנ"ט — ע' רטו).

102) ראה שו"ע אדה"ז או"ח ס"ח ס"ה

ואילך. וש"נ.

103) לשון הכתוב — ויצא כח, יז.

104) לקו"ת דרושים לר"ה סג, סע"ב.

105) הושע ו, ב.

100) ראה תו"מ — רשימת היומן ריש ע'

שסא. וש"נ.

101) ראה זח"ב צז, ב (ובהנסמן במאמרי

אדהאמ"צ פרשתנו ח"ג ע' א'רפ). אמ"ב שער

הציצית ב, ב [קלב, א]. סהמ"צ להצ"צ מצות

ציצית פ"ב (דרמ"צ טז, א), ובהנסמן שם

ש"יחינו מיומים הם ב' ימים של ר"ה . . ביום השלישי הוא יום כיפור"; ועד להפירוש שקאי על עולם הבא כו'¹⁰⁶.

כ. ולא לדרשה קאתינא, אלא העיקר היא ההוראה מזה בנוגע לפועל:

יכול מישהו לחשוב שבעשי"ת צריך לעסוק רק בעניני שמים — לעלות לרקיע... כדי להיות במעמד ומצב ד"הרוח תשוב אל האלקים אשר נתנה", ורק לאחר ימי ימי עבודתו בענין התשובה כו', עד לריקודים דשמח"ת, אזי יהי' אצלו הענין ד"יעקב הלך לדרכו"¹⁰⁷, ואז יעסוק גם בענינים דטוב לבריות.

אך על זה אומרים לו, שהתורה "לא¹⁰⁸ בשמים היא"... ולכן גם בשעה שעוסקים בענינים שהם "טוב לשמים" נוגע שביחד עם זה יהי' גם הענין ד"טוב לבריות".

וענין זה דורשים מכל אחד מישראל, ואומרים לו ש"לא בשמים היא וגו' כי קרוב אליך הדבר וגו'"¹⁰⁹;

אבל לאידך גיסא, אין הכוונה שזהו דבר שבא בקלות, ללא קשיים, וללא השתדלות ויגיעה כו', אלא כפי שמפרש רש"י: "שאלו היתה בשמים היית צריך לעלות אחרי' ללמדה" — שלכאורה מוזר ותמוה הדבר¹¹⁰ ("א מאדנע רש"י"...), אך הענין הוא, שכוונת רש"י להבהיר לכן חמש למקרא, שאף שהאמת היא ש"לא בשמים היא", עליו לדעת, שאם הוא מרגיש שלגביו הרי זה ענין שנמצא "בשמים", צריך לעלות אחריו וכו', היינו, להתייגע בעבודתו כו'.

ובנוגע לפועל, בקשר לענינים שהזמן גרמא שמדברים אודותם לאחרונה — שביחד עם ההתעסקות בעבודת התשובה כו', צ"ל גם ההתעסקות עם הזולת בעניני חמשת המבצעים, ובמיוחד בענין הדלקת נרות שבת כו'.

כא. וכיון ש"מגיד דבריו ליעקב חוקיו ומשפטיו לישראל"¹¹¹, הנה כשהקב"ה דורש מבנ"י לעסוק הן ב"טוב לשמים" והן ב"טוב לבריות",

(106) תרבא"ר פ"ה. וראה אוה"ת נ"ך
עה"פ (ע' תלג).
(107) ויצא לב, ב. וראה סה"ש תרצ"ו ע'
וילך.
(108) ראה גם לקו"ש חל"ד ע' 167
(109) שם, יד.
(110) ראה גם לקו"ש חל"ד ע' 167
ואילך.
(111) תהלים קמז, יט. וראה שמו"ר פ"ל,
43. וש"נ.
(108) נצבים ל, יב. וראה ב"מ נט, ב. ט.

בודאי שגם הוא בעצמו עושה כן — ליתן לבנ"י הן טוב ברוחניות ("טוב לשמים") והן טוב בגשמיות ("טוב לבריות"),

— נוסף לכך שכללות הנתינה לבנ"י היא בבחי' "טוב לשמים וטוב לבריות", כיון שאצל בנ"י עצמם ישנם ב' הענינים ד"שמים" ו"בריות": לא מיבעי הענין ד"בריות", אלא גם הענין ד"שמים", שישנו גם במשך כל השנה כולה, שהרי כל אחד מישראל הוא "חלק אלקה ממעל ממש"¹⁹, ו"למעשה ידיך תכסוף"¹¹², ועאכו"כ בעשי"ת, שאז בודאי "עמך כולם צדיקים"²⁶ —

ולכל לראש — הצלחה מרובה בלימוד בתורה וקיום המצוות, עבודת התפלה, והפצת התורה והיהדות והפצת המעיינות חוצה, ועד שעי"ז קא אתי מר דא מלכא משיחא, בקרוב ממש.

* * *

כב. מאמר (כעין שיחה) ד"ה שובה ישראל עד הוי' אלקיך גו'.

* * *

(112) איוב יד, טו. וראה של"ה שער הגדול (כט, ב ואילך). עבוה"ק חלק העבודה בתחלתו.

הוספה

א

[כ"ג מנ"א, ה'תשי"ז]

ילמוד הלי' **הצריכות** לשמירת יום הש"ק (מסי' אדה"י ומקצשו"ע)
ילמוד אגרת התשובה [ל]אדה"י איזה פעמים עד שיהי בקי בתוכנו.

א

מצילום כתי"ק, על גליון מכתבו של מו"ה דובער בוימגארטען — בו כתב: "שכחתי בהיותי אמש בקדש פנימה לשאול עבור... התקון אודות חילול ש"ק שביקש. וכ"פ כתב עבור זה. ועכ"פ כתבתי לו אשר טרם נסיעתי בטח אהי' ביחידות ואשאל עבורו ואביא לו התשובה כו'". — אגרות נוספות אליו — אג"ק חט"ז אגרת ה'תתנח; ח"ז אגרת ו'ריו, ובהנסמן בהערות שם. ח"ט אגרת ז'שכ.

ב

בי"ה, כא' מי"ח תשי"ט

ברוקלין

שלום וברכה!

... (ב) בנוגע למרת ... , השואלת תיקון בהנוגע לעניני שבת.

מבואר בכ"מ שהתיקון צ"ל במקום החסרון והגרעון, ז.א. שעלי לעשות בהפצת הענין דשמירת שבת בתוככי בני ישראל – באופן ישר ע"י דבור עם ידידי ומכירותי והפצת ספרים [ו]חבורות המבארים גודל הענין, ובאופן בלתי ישר ע"י ההתענינות בחינוך על טהרת הקדש (אשר המחונכים מייסדים השקפת עולמם על שמירת השבת), ומובן שבכל הני"ל ל[כל] לראש, צריכה להשתדל בהנוגע להקרובים והמשפחה שלה, ופסק חז"ל עניי עירך קודמין ואין עני אלא בדעת.

בודאי יודעת ממנהג הטוב של בנות ישראל להפריש לצדקה קודם הדלקת הנרות בכל ערב שבת וערב יום טוב, ועכ"פ תעשה כן מכאן ולהבא.

לפלא שאינו מזכיר דבר בהנוגע לזוגתו תחיי ובטח זהו סימן טוב שהכל בסדר ובשלום.

בברכה לבשו"ט בכל האמור.

ב

מבואר בכ"מ שהתיקון צ"ל במקום החסרון והגרעון: ראה גם אג"ק חט"ז אגרת ה'תתנז. ה'תתסג. ה'תתקכד (בהנוגע לשבת). ר"כא. חי"ח אגרת ו'תרסה. ובכ"מ. ופסק חז"ל עניי עירך קודמין: ב"מ עא, רע"א. רמב"ם הל' מתנות עניים פ"ז הי"ג. טושו"ע יו"ד סרנ"א ס"ג. תו"מ רסצ"ז. שו"ע אדה"ז ריש הל' הלוואה. ואין עני אלא בדעת: ראה נדרים מא, רע"א. כתובות סח, א. זח"ג רעג, ב. ממנהג הטוב .. להפריש לצדקה קודם הדלקת הנרות: ראה קיצור שו"ע סע"ה ס"ב. כף החיים או"ח סרס"ג סקל"ד.

מוקדש
לחיזוק ההתקשרות לנשיאנו
כ"ק אדמו"ר זי"ע

ולזכות

התמים אלטער לוי יצחק הכהן שיחי'
לרגל הכנסו לעול המצוות
י"ד מנחם-אב, ה'תשפ"א

ולזכות אָחיו ואחיותיו
מנוחה רחל ובעלה הרה"ת ר' ניסן
ובנם מאיר שלמה שיחיו נעמאנאוו
מנחם מענדל הכהן, יהודה ארי' ליב הכהן,
אברהם נח הכהן, חי' מושקא, שיינא חוה,
גבריאל שלום דובער הכהן, שמואל אייזיק הכהן
ומאיר שלמה הכהן
שיחיו לאורך ימים ושנים טובות ובריאות

נדפס על ידי ולזכות הוריהם
הרה"ת ר' צבי הירש הכהן וזוגתו מרת שרה לאה שיחיו הענדל
ולזכות זקניהם
הרה"ת ר' ישראל יוסף הכהן וזוגתו מרת טויבא פרידא שיחיו הענדל
הרה"ת ר' אליעזר חיים וזוגתו מרת רבקה בתי' שיחיו לפידות